

10. března 2019 si připomeneme už 60. výročí tibetského povstání.

V říjnu roku 1949 vyhlásil předseda ÚV KS Číny Mao Ce-tung vznik Čínské lidové republiky. O rok později vtrhla do Tibetu čínská vojska a nepočtená tibetská armáda byla zničena v bitvě v Čamdu. V roce 1959 uprchl 14. dalajlama do Indie, kde později ustanovil tibetskou exilovou vládu. Po jeho odchodu ze země vypuklo v Tibetu povstání proti několik let trvajícím represím a čínské politice, znevýhodňující Tibeťany v jejich vlastní zemi. **Dne 10. března 2019 si připomeneme 60. výročí tohoto povstání.** Zemřelo při něm přibližně 80 000 Tibeťanů. Více než milion Tibeťanů zemřelo v následujících letech ve vězeních, pracovních táborech, v důsledku hladomoru apod. Dalajlama se stal ve stejné době laureátem Nobelovy ceny míru, v roce 1990 přijal pozvání prezidenta Václava Havla a poprvé navštívil tehdejší Československo. V roce 2008 proběhly v Tibetu masivní protesty proti porušování lidských práv, při nichž zemřelo několik desítek Tibeťanů, více než tisíc lidí bylo zatčeno čínskou policií. Tibet je od té doby kvůli obavám z demonstací spojených s výročím březnového povstání v období od února do května každoročně zcela uzavírán nejen pro turisty, ale i pro zahraniční pozorovatele a média. Od roku 2009 si sebeupálení, jako nejkrajnější formu protestu proti politickému, kulturnímu a náboženskému útlaku ze strany Číny zvolilo 152 Tibeťanů.

V Tibetu jsou desítky let porušována základní lidská práva, včetně systematického potlačování svobody slova, politického a náboženského vyznání, národní a kulturní identity. Dochází k diskriminaci tibetského jazyka (na úřadech, v nemocnicích a většině škol je úředním či vyučovacím jazykem čínština) a v důsledku cílené migrace čínských obyvatel na území Tibetu také k diskriminaci rasové. Tibeťané se tak stali menšinou ve své vlastní zemi. Od roku 2006 úřady nechaly přemístit přes dva miliony Tibeťanů kvůli výstavbě nových domů pro čínské přistěhovalce. Tibeťanům jsou dále odírána práva na vzdělání, právo na zdravotní péči atd. Dochází k cenzuře sdělovacích prostředků a internetu. Lidé jsou zatýkáni, zadržováni a souzeni bez práva na obhájce a řádný soudní proces. Dochází k mučení politických vězňů a k diskriminaci jejich rodinných příslušníků. V posledních letech je závažným problémem také drancování nerostného bohatství a ničení životního prostředí. Protesty proti výstavbě dolů v blízkosti některých hor a jezer, které Tibeťané považují za posvátné, jsou hrubě potlačovány. Pokračuje perzekuce mnichů, jejichž nenásilné protesty se úřady snaží okamžitě umlčet. Jejich počet v kláštorech je omezen, dochází k častým kontrolám, téměř před každým klášterem se nachází minimálně jedna policejní stanice.

Kampaň Vlajka pro Tibet má především symbolický charakter a je vyjádřením solidarity s Tibeťany. Tibetská vlajka je jedním z nevyraznějších symbolů, který Tibeťané v Tibetu používají při nenásilných protestech. Za její vyvěšení jim hrozí až několikaleté tresty vězení. Cílem kampaně je poukázat na porušování lidských práv v Tibetu. Zároveň chceme upozornit i na dlouhodobou a **stoupající se diskriminaci muslimských Ujgurů v provincii Sin-ťiang.** Ta se stala jakousi digitální laboratoří, kde čínské úřady testují pomocí všudypřítomných kamer programy rozpoznávající obličej i lidi podle způsobu chůze. V neposlední řadě je třeba soustavně upozorňovat na politický a sociální útlak, kterému jsou vystaveny **stovky miliónu samotných Číňanů** i na rizika, která přináší agresivní čínská politika v oblasti obchodu i diplomacie.

Česká republika se k celosvětové kampani připojuje pravidelně od roku 1996, kdy tibetskou vlajku vyvěsila první čtyři česká města. **Gymnázium Jana Keplera bylo jednou z prvních škol,** kde se byla tibetská vlajka symbolicky vyvěsena a v této tradici pokračuje. V loňském roce se k akci připojilo 737 obcí, měst, městských částí nebo krajů. Po celé ČR probíhá v průběhu března řada akcí na podporu Tibetu.

Více:

<http://www.lungta.cz/projekty/vlajka-pro-tibet/>

<https://www.protibet.cz/>



TIBETSKÁ VLAJKA



UJGURSKÁ VLAJKA